

Észak-Közép-Svédország

NÉPESSÉG: a 63 968 négyzetkilométeren elterülő régió a 2014-es népszámlálás alapján 833 580 helyi lakossal rendelkezik, amely az ország összlakosságának mintegy 11%-át teszi ki.

KUTATÁSI KAPACITÁS: a kutatás és az innováció területén sok erős szereplő és érdekelt tevékenykedik a régióban, viszont kevés a hagyományos kiválósági központ. Három egyetem működik a régióban: a Karlstadi Egyetem, a Dalarnai Egyetem és a Gävle-i Egyetem. A Karlstadi Egyetem sikeres és szoros együttműködést folytat az üzleti világgal, és mind ez idáig eredményesen biztosította a Horizont 2020 program keretében rendelkezésre álló finanszírozást.

MUNKAERŐPIAC: a legtöbb embernek a gyáripari ágazat, majd közvetlenül utána a szolgáltatási szektor biztosít megélhetést, amely a régió munkaerőjének 16,8%-át foglalkoztatja. Az Észak-Közép-Svédországban jelentkező kihívások közé tartozik az alacsony növekedés, a fiatalok körében tapasztalható magas munkanélküliség, a K+F szektor alacsony intenzitása, valamint a széles sávú szolgáltatásokhoz való korlátozott hozzáférés ebben a hatalmas területen elterülő, gyéren lakott régióban, ahol ebből fakadóan a szállítási költségek is magasak. A régió aktívan keresi a megoldást a regionális növekedés, a K+I politika, valamint az egyenlőség és a diszkriminációmentesség integrálásával kapcsolatos horizontális társadalmi problémákra.

ERŐSSÉGEK: a hagyományosan tőkeigényes ágazatok, úgymint az acélgyártás és -megmunkálás, cellulóz- és papíripar dominálnak. A jelentős szektorok közé tartozik még a gépipar, a közúti járműgyártás, az élelmiszer-feldolgozás, az IKT és az idegenforgalom. Kiváló készségekkel és világ-színvonalú ipari szaktudással felvértezett, exportra termelő erős vállalataival a régió több területen is – például a korszerű anyagok, az erdőre alapozott biogazdaság, a megújuló energia és az energiaszállítás terén – a világ élvonalába tartozik. A fejlett ipari és szolgáltatásinnovációra szakosodott üzleti klaszterek egyetemekkel, főiskolákkal és a kormánnyal lépnek partnerségre, hogy az energetika, az egészséges munkavégzés és életvitel, valamint az innovatív jóléti szolgáltatások terén zajló tapasztalatcsere révén választ nyújtsanak a társadalmat érő kihívásokra.

INTELLIGENS SZAKOSODÁS: Észak-Közép-Svédország mindhárom régiója rendelkezik saját intelligens szakosodási stratégiával, és azonosította egyedi erősséget jelentő területeit. A környéken elhelyezkedő régiók és klaszterek már hosszú idő óta folytatnak egymással együttműködést és tapasztalatcsere-t. Észak-Közép-Svédországban az ERFA intelligens szakosodási projektjének keretében a három régió hálózatot alakít ki az egyetemek és a klaszter szervezetek között.

SZÉLES SÁVÚ SZOLGÁLTATÁSOK ÉSZAK-KÖZÉP-SVÉDORSZÁG VIDÉKI TERÜLETEIN

A nagy sebességű, széles sávú szolgáltatások elérhetősége hosszú évekig igen korlátozott maradt Észak-Közép-Svédország vidéki, gyéren lakott területein. Svédország többi megyéjéhez képest e szolgáltatások elérhetősége mindig is alacsonyabb mértékű volt Värmlandban, ami részben a helyi összekapcsolt hálózatok (regionális közlekedési hálózatok) hiányára vezethető vissza.

Mivel Észak-Kelet-Svédország egészéhez hasonlóan Värmland ritkán lakott terület, falvai és háztartásai egymástól igen távol helyezkednek el, lakossága ráadásul idősödő. A széles sávú szolgáltatások állami és magánüzemeltetői csekély érdeklődést mutattak hálózatuk e vidéki területekre való kiterjesztése iránt.

A nagy sebességű, széles sávú szolgáltatások hiánya komoly akadályt jelent a helyi vállalatok számára, ami veszélyezteti a városiasodás mértékének növekedését és gátolja az integrációt. A vidéki területeken működő vállalkozásokat nagyobb számban irányítják nők, mint a városi térségekben.

Värmland rendkívül nemzetközivé vált, és exportfüggő ipara stabil széles sávú hálózatokat igényel. A régió gyáripárát az acélgyártás és -megmunkálás, a cellulóz- és papíripar, valamint a bányászat és a kitermelőipar jellemzi. Ezen iparágak éppen elmozdulóban vannak egy magasabb tőke-, szolgáltatás- és tudástartalmat kínáló modell felé, ezért függenek a széles sávú szolgáltatások elérhetőségétől. Észak-Kelet-Svédországban emellett növekszik az idegenforgalom, az élelmiszeripar, a kereskedelem, az erdészet és a gazdálkodás.

Az Európai Regionális Fejlesztési Alapból származó 200 millió SEK (mintegy 20 millió EUR) értékű ösztámogatás révén három projekt keretében helyi összekapcsolt hálózatok (regionális közlekedési hálózatok) épülnek. E projektek a széles sávú szolgáltatások állami és magánüzemeltetőivel közösen kiépítik a hálózatok „utolsó mérföldjeit”, aminek révén jelentősen megugrik majd a nagy sebességű, széles sávú szolgáltatások elérhetősége. Az „utolsó mérföldeket” jelentő hálózatok kiépítésére létrejött egyes projektek az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap támogatásában részesülnek.

„Vállalatunk az idegenforgalomban tevékenykedik, szállodát és éttermet üzemeltet, és kalandtúrákat értékesít. Värmland megye legészakibb részein, egy ritkán lakott övezetben működünk, ahol igen nehéz stabil internetkapcsolatot létesíteni. Rendszeresen előfordul, hogy jelentős, napokig tartó problémákatt tapasztalunk az internetkapcsolat és a levelezőrendszer működésében. Minden ilyen alkalom jövedelemkiesést jelent a számunkra, hiszen nem tudunk válaszolni az online rendszerben foglalást intéző vendégeknek. Ügyfeleink pedig a foglalás során gyors reakciót várnak tőlünk – ha nem válaszolunk időben, más célállomást választanak. Nagy örömünkre szolgál, hogy az EREFA-támogatással kiépült optikai hálózat révén most már vállalatunk is csatlakozhat a nagy sebességű internethez. Ez fel fogja gyorsítani egész üzletvitelünket, ami vállalatunk túlélésének fontos alapkövetelménye.”

Annika Jonsson, Långbergets Sporthotell AB

SLIM

Észak-Kelet-Svédországban a klaszterek központi szerepet töltenek be az innováció és a vállalkozásfejlesztés terén. A Värmland, Dalarna és Gävleborg megyékből álló régió világszínvonalú klasztereknek ad otthont olyan már kiépült területeken, mint az acél- és nyersanyag technológiák, erdő alapú ipar és az idegenforgalom, valamint a régió újabb erősségeinek számító digitalizáció és megújuló energia terén.

A RegioStarts-díj nyertes SLIM projekt (2007–2013) kulcsszerepet játszott a klaszterek fejlődése szempontjából. Ez a projekt 15 klaszteren keresztül összesen 60 000 munkavállalót foglalkoztató 700 vállalatot támogatott, a klasztereknek biztosított folyamattámogatásra, a klasztereknél és vállalatoknál zajló mérésekre és a politika elsajátítására összpontosítva. A projekt révén új kapcsolatok jöttek létre, és nőtt a résztvevők közötti kölcsönös bizalom, számos előnye közül az egyik az volt, hogy elősegítette a részt vevő vállalatok növekedési rátájának emelkedését. A társadalmi és környezeti fenntarthatóság szintén fontos szempontként jelent meg. A projekt például úgy igyekezett megoldani

„Számomra a SLIM projekt tökéletes ugródeszkaként szolgált a klaszterek világába, amikor folyamatvezetőként az üzleti életből megérkeztem a FindIT ipari informatikai klaszterhez. Gyorsan megismerkedtem a régióban tevékenykedő többi klaszterrel és kiválósági területeikkel. A SLIM projektből egy több klasztert átfogó közös projekt, és számos további közös tevékenység született.”

Britta Haag
Folyamatvezető, FindIT

a hagyományosan férfiak által dominált ágazatokban jelentkező szakemberhiányt, hogy ráirányította a figyelmet a nemek közötti egyenlőség kérdésére.

A jelenlegi programozási időszakban a SLIM projektben részt vevő klaszterek által vezetett több EFRA-finanszírozású projekt több száz vállalkozást von be tevékenységébe, a régió átalakulása és a társadalmi kihívások megoldása érdekében támogatva az innovációt, a nemzetközi piacra lépést és a vállalkozásfejlesztést. Emellett minden régió és klaszter folytatja az Észak-Közép-Svédország ERFA projektjének keretében zajló intelligens szakosodási SLIM projekttel való együttműködést, tapasztalataikkal gazdagítva az intelligens szakosodást.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

SLIM: <http://bit.ly/2hOEPfD>

SLIM (svéd nyelven): <http://bit.ly/2xsOCpL>

ERDF-projekt NMS3 (svéd nyelven): <http://bit.ly/2wXDzTR>

NEMEK KÖZÖTTI EGYENLŐSÉG AKADÉMIA KKV-K SZÁMÁRA

A nemek közötti egyenlőség akadémia kkv-k számára egy 2017 szeptemberében indult hároméves projekt. A Karlstadi Egyetem által vezetett projekt célközönségét a Värmland régióbeli önkormányzatok alkotják.

A projekt a nemi kérdésekhez, a szervezeti változási folyamatokhoz, a nemi alapú integrációhoz és a normatív jellegű innovációhoz kapcsolódó ismeretek kialakítását és alkalmazását tűzte ki célul a régióban tevékenykedő kkv-k innovációs kapacitásának, K+F intenzitásának és növekedésének fokozása érdekében.

A projekt fő célkitűzései a következők: (i) olyan koncepciók és gyakorlati eszközök kifejlesztése, amelyek lehetővé teszik a kkv-k számára a nemi alapú integrációs lépések egyszerű és költséghatékony kialakítását; (ii) a regionális növekedést és az üzletfejlesztést elősegítő szereplők, úgymint vállalati szervezetek, klaszterek, megyei ügyintéző testületek, önkormányzatok, kereskedelmi kamarák és más főbb szereplők hálózatának kialakítása és működtetése; és (iii) a nemek közötti egyenlőség akadémiájának további kiépítése és létrehozása, a nemi alapú integrációt megvalósító vállalatok hatásának vizsgálata és egy értékelési modell kidolgozása.

A projekt a Värmland régió leginkább nemek szerint szegregált iparágában, vagyis a papíriparban, az informatikában, a digitalizálásban, illetve a kreatív és kulturális ágazatban tevékenykedő kkv-kat szólítja meg. Célkitűzései között szerepel, hogy a vállalatok az egyenlőséget szem előtt tartva alakítsák ki belső toborzási folyamataikat, munkakörülményeiket, munkakörnyezetüket, szervezetüket és vállalati kultúrájukat, ezáltal javítva mind a női, mind a férfi munkavállalók toborzását és megtartását.

A hosszú távú cél az, hogy a projekt végén a nemek közötti egyenlőség akadémia kkv-k számára a régióbeli és országos ipari szereplők együttműködése révén a nemi kérdések, a nemek közötti egyenlőség, az innováció és a növekedés erőforrásbázisává és központjává váljon.

TUDÁSCSERE – EGY MINDEN FÉL SZÁMÁRA NYERTES KONCEPCIÓ

A KTP (Knowledge Transfer Partnerships, vagyis tudásátadási partnerségek) projekt a kis- és középvállalatok (kkv-k) és az akadémia közötti tudáscseréhez biztosít keretet. Az akadémia frissen végzett hallgatói egy-két éves időszakra KTP-projektvezetői állást kapnak egy kkv-nál, ahol egy stratégiai fejlesztési projekt útját fogják egyengetni. A projekt keretében megbízást kaphatnak új piacok, termékek vagy folyamatok kialakítására is. A projektvezető munkáját az akadémia személyzetéhez tartozó üzleti mentor és szakmai vezető segíti.

A KTP projekt igyekszik kiküszöbölni a kkv-k növekedésének útjában álló jelentősebb problémákat, biztosítva például a munka továbbfejlesztéséhez szükséges időt, illetve a megfelelő kompetenciákkal rendelkező személyek finanszírozását és toborzását. A projekt eredményeképpen ez idáig a KTP-projektvezetők 75%-a számára ajánlottak állandó munkahelyet valamely kkv-nál.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Dalarnai Egyetem: <http://www.du.se/ktp>

NEMEK KÖZÖTTI EGYENLŐSÉG – MINDENKOR DALARNA MEGYEI ÜGYINTÉZŐ TESTÜLET

A nemek közötti egyenlőség a gazdasági növekedés és a foglalkoztatás bővítés egyik kulcstényezője. A Dalarna megyei ügyintéző testület vezetésével „Nemek közötti egyenlőség – mindenkor” néven hároméves projekt vette kezdetét. Az ESZA által támogatott kezdeményezés középpontjában a nemek munkaerő-piaci szegregációjának ellensúlyozása és a nők teljes munkaidős álláslehetőségeinek bővítése áll.

KIVO

Az elmúlt évek során a KIVO-módszert (minőségi befogadás az egészségügybe és a szociális ellátásba) ESZA-támogatással kifejlesztő projekt az egészségügyi és szociális ellátási ágazatban gyorsan növekvő szakemberhiány leküzdésének munkaadók által működtetett eszközévé vált. A KIVO-módszer a munkaerőpiacon kívül rekedtek bevonása érdekében folytatott rendszeres együttműködés révén kiszélesíti a terület potenciális munkaerőbázisát. Sikerének központi eleme a befogadást elősegítő munkahelyek kialakítása, ami a szakmai felügyelők rendelkezésére bocsátott, aktív befogadást támogató eszközök révén válik lehetővé, hogy ily módon fenn tartható hosszú távú társadalmi fejlődés valósuljon meg.

A KIVO-módszer keretében zajló rendszeres együttműködés résztvevői a munkavállalók, az oktatásszolgáltatók, a szakszervezet és a foglalkoztatási szolgálatok. A KIVO kidolgozta a munkanélküliségből a tartós foglalkoztatottságba vezető út kilenc lehetséges lépését. Az első lépés annak megállapítása, hogy az adott személy alkalmas-e az egész-

A célcsoportot a nyolc részt vevő önkormányzatban tevékenykedő választott képviselők, munkaadók és munkavállalók alkotják. A nemek közötti egyenlőség témájában zajló képzés révén a projekt új ismereteket, módszereket és eszközöket honosít meg a szervezetek minden egységében.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

(svédül): <http://bit.ly/2w3wYZj>

ségügyben és szociális ellátásban való munkavégzésre, és valóban szeretne-e ebben az ágazatban dolgozni. Az egészségügyi munkatapasztalattal nem rendelkező résztvevők egy kétételes gyakorlati munka keretében lehetőséget kapnak arra, hogy eldöntsék, alkalmasak-e erre a pályára. Emellett részt vehetnek gyakorlati és nyelvi képzésen is. A programnak köszönhetően súrlódásmentesebben zajlik az egyénnel való együttműködés, ami növeli az esélyét annak, hogy a munkahelyi környezetben tanulók sikeresen beilleszkednek majd a munka világába. A munkaadók számára a cél az, hogy tevékeny szerepet vállaljanak az általuk szükségesnek ítélt kompetenciák létrehozásában.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

(svédül):

<http://www.ya-delegationen.se/kivo-metoden/>

<http://bit.ly/2fiEnJR>

“Először nem éreztem szükségét a hosszú próbaidőszaknak, mivel a képzési programot jó eredménnyel teljesítettem. A próbaidőszak alatt azonban rádöbbentem arra, hogy sok olyan szó került elő, amelyek jelentésével nem voltam teljesen tisztában. Az idősekkel való kommunikáció nagyon fontos ahhoz, hogy biztonságban és kényelmesen érezzék magukat az általuk igénybe vett egészségügyi szolgáltatások biztosítása során. A KIVO-program elvégzését követően a mindenre kiterjedő próbaidőszaknak köszönhetően magabiztosabban tudtam ellátni a munkakörömet.”

NawlBik Cen, a KIVO-program egyik résztvevője

EGYENLŐSÉGEN ALAPULÓ REGIONÁLIS NÖVEKEDÉS ÉS FEJLŐDÉS 2016–2018, GÄVLEBORG RÉGIÓ

Az Egyenlőségen alapuló regionális növekedés és fejlődés 2016–2018 elnevezésű projekt Gävleborg régió vezetésével és a svéd Gazdasági és Regionális Növekedési Ügynökség anyagi támogatásával valósul meg. A projekt alapját az egyenlő feltételeken nyugvó vállalkozásfejlesztés nemzeti stratégiája képezi. A stratégia átfogó célja, hogy a nők és a férfiak – származásuktól és életkoruktól függetlenül – egyenlő feltételekkel juthassanak hozzá a vállalkozásfejlesztési kezdeményezésekhez és erőforrásokhoz, például a tanácsadáshoz, a vállalkozásfejlesztési támogatásokhoz, a klaszterek és üzleti inkubátorok által biztosított tevékenységekhez és a finanszírozáshoz. A stratégia kiindulópontja az, hogy a vállalkozásfejlesztési rendszeren belüli egyenlő feltételek kialakítása hozzájárul mind a cégek, mind a régiók fenntartható növekedéséhez és versenyképességük erősödéséhez.

Gävleborg régió az egyenlő feltételeken nyugvó és a regionális fejlődést interszekcionálisan kezeli, ami biztosítja, hogy az egyenlő feltételek alkalmazása társadalmilag fenntarthatóbb régiót eredményezzen.

Mindezt például a következők révén igyekszik megvalósítani: (i) egy már kidolgozott és működő finanszírozási stratégia a források regionális növekedést támogató módon történő kezelésére és elosztására; (ii) felmérés készítése a regionális projektfinanszírozás és közvetlen üzleti támogatás nemek, származási ország és üzletágak szerinti megoszlásáról; (iii) a nemek közötti és egyéb alapú egyenlőség terén stratégiai szerepet játszó résztvevők kompetenciájának növelésére tett lépések; és (iv) a strukturális alapok és a regionális növekedést támogató források felhasználását elősegítő regionális fejlesztési folyamat és módszertámogatás megvalósítása.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Nemzeti stratégia az egyenlő feltételeken nyugvó vállalkozásfejlesztésért 2015–2020:

<http://bit.ly/2wmnQKB>

Egyenlőségen alapuló regionális növekedés és fejlődés (svédül): <http://bit.ly/2gYAMUY>

INTELLIGENS SZAKOSODÁSI AKADÉMIA

Az intelligens Szakosodási Akadémia lehetőséget nyújt a Värmland régióban jelen lévő állami és magánszektoroknak az átalakulásra és megújulásra, valamint a Karlstadi Egyetem kutatási és oktatási tevékenységének fejlesztésére. Célja, hogy a kutatást a värmlandi ipar, a megyei tanács és önkormányzatok szolgálatába állítsa, továbbá fejlessze a régió kutatási környezetét. A kiváló minőségű kutatómunka ugyanis előreláthatólag több külső forrást vonz be az egyetem számára.

Az akadémia támogatja és szorosabbra fűzi a tudomány, az ipar és a társadalom közötti együttműködést, hogy előmozdítsa az intelligens szakosodást középpontba állító kutatást. Az akadémia alapját Värmland intelligens szakosodást célzó kutatási és innovációs stratégiájában azonosított hat intelligens szakosodási terület képezi. Ez a hat terület a következő: értékteremtő szolgáltatások; erdőre alapozott biogazdaság; a jóléti szolgáltatások digitalizálása; fejlett gyáripar és összetett rendszerek; digitális tapasztalatszerzés a természetről, a kultúráról és földrajzi helyekről; fotovoltaiikus rendszerszintű megoldások. A kutatás, az innováció és az oktatás összekapcsolása felkészíti a Karlstadi Egyetem hallgatóit arra, hogy a munkaerőpiacra kilépve a värmlandi hat kiemelt területen az ipari fejlődés mozgatórugóivá váljanak.

Az akadémia a várakozások szerint megerősíti majd a régió kutatási környezetét, és hozzájárul a főbb kutatási és innovációs projektekhez; a beruházásokhoz, valamint az export és a gazdasági növekedés fellendítéséhez; vállalatok, nemzetközi kísérleti telepek és vizsgálati központok felállításához; továbbá a politikának a hat szakosodási terület támogatására irányuló hatásához.

A Karlstadi Egyetem és a Värmland régió között létrejött partnerségből született akadémia első fázisa egy 2016 és 2020 között zajló projektként valósul meg. A régió és az egyetem külön-külön 5 millió EUR-val járul hozzá a kutatások 2020-ig tartó finanszírozásához. További támogatás várható külső forrásokból, úgymint a nemzeti finanszírozásból, a Horizont 2020 programból és az európai strukturális és beruházási alapokból.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Karlstadi Egyetem: <http://bit.ly/2eRPyIT>